

ICF-toimintakyvyn arviointi (3-5-vuotias)

Päivämäärä: 6.5.2026

Ikäryhmä: 3-5-vuotias

Kirjaajan rooli: muu

Tämä lomake on laadittu Maailman terveysjärjestön (WHO) julkaisemaan ICF-luokitukseen perustuen. ICF on toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden kansainvälinen luokitus. (Lue lisää: thl.fi)

Toimintakyvyn arviointi ICF-viitekehyksessä auttaa ymmärtämään lapsen vahvuuksia ja haasteita kokonaisvaltaisesti.

ICF-lomakkeen täyttää yleensä ammattilainen yhdessä huoltajan kanssa tai ammattilainen yksin huoltajan luvalla. Huoltaja voi täyttää lomakkeen myös itsenäisesti täydentämään ammattilaisten arviointeja.

0

ikätasolla

1

tarvitsee harjoittelua

2

tarvitsee tukea

3

erityistä vaikeutta

4

ehdoton ongelma

TUKIMITTARI

34

/ 100

Tarvitsee tukea

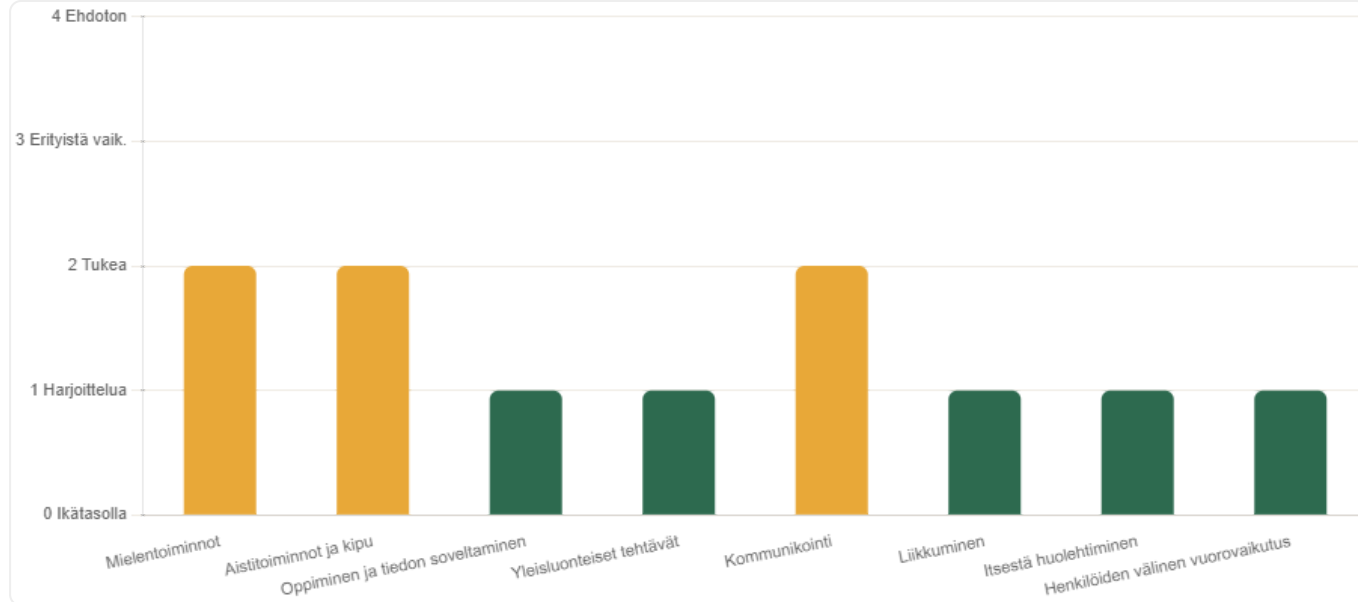
0 = täysi toimintakyky, 100 = täysi toimintarajoite

Tukimittari on Lapsilinkin oma suuntaa antava työkalu, joka hyödyntää ICF-luokitusta. Se ei ole WHO:n virallinen mittari eikä korvaa ammattilaisen arviota.

TOIMINTAKYKYPROFIILI

Pääluokkakohtaiset haasteet (korkein tarkenne):

Mielentoiminnot (PL1)	2 / 4
Aistitoiminnot ja kipu (PL2)	2 / 4
Oppiminen ja tiedon soveltaminen (PL1)	1 / 4
Yleisluonteiset tehtävät (PL2)	1 / 4
Kommunikointi (PL3)	2 / 4
Liikkuminen (PL4)	1 / 4
Itsestä huolehtiminen (PL5)	1 / 4
Henkilöiden välinen vuorovaikutus	1 / 4

TOIMINTAKYVYN KUVAUS

Kehon toiminnot

Mielentoiminnot (PL1)

		0	1	2	3	4
b1108	Tietoisuustoiminnot – shutdown/meltdown	☐	☐	☒	☐	☐
b134	Unitoiminnot	☐	☐	☒	☐	☐
b1521	Tunteiden säätely	☐	☐	☒	☐	☐

Aistitoiminnot ja kipu (PL2)

		0	1	2	3	4
b2	Aistimuksiin reagointi	☐	☐	☒	☐	☐

Suoritukset ja taidot

Oppiminen ja tiedon soveltaminen (PL1)

		0	1	2	3	4
d160	Tarkkaavuuden kohdentaminen	☐	☒	☐	☐	☐

Yleisluonteiset tehtävät (PL2)

		0	1	2	3	4
d2203	Useiden tehtävien tekeminen ryhmässä	☐	☒	☐	☐	☐
d230	Päivittäin toistuvien tehtävien tekeminen	☐	☒	☐	☐	☐

Kommunikointi (PL3)

		0	1	2	3	4
d330	Puhuminen	☐	☐	☒	☐	☐

Liikkuminen (PL4)

		0	1	2	3	4
d415	Asennon ylläpitäminen	☐	☒	☐	☐	☐

Itsestä huolehtiminen (PL5)

0 1 2 3 4

d510	Peseytyminen	
d540	Pukeutuminen	

Osallistuminen

Henkilöiden välinen vuorovaikutus		
d815	Ohjattu toiminta	

YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Edistävät tekijät (helpottajat)

+2

e115 Päivittäisen elämän apuvälineet
On apua aistituotteista (hypistely lelut).

Rajoittavat tekijät (esteet)

-2

e535 Viestintä
Ei ole saanut.

-3

e575 Yleinen sosiaalinen tuki
Ei ole perhe saanut riittävästi.

-2

e589 Terveys – palvelut ja politiikka
Ei ole saanut riittävästi tietoa eikä palveluja. On vaikuttanut perheen jaksamiseen palveluiden puute.

SANALLISET KUVAUKSET

b1108 Tietoisuustoiminnot – shutdown/meltdown Jos asiat eivät mene niin kuin lapsi haluaa, hän vetäytyy kuoreensa ja pitää mykkäkoulua. Tunnereaktiossa lapsi heittäytyy maahan, alkaa heitellä kaikkia lähellä olevia tavaroita mitä käden ulottuville sattuu. Alkuun lapsi ei hallitse reaktiotaan ja hänelle tarvitsee antaa aikaa, jolloin hän pääsee asiasta yli aikuisen kanssa.
b134 Unitoiminnot Nukahtaminen vaikeaa yöunille. Päiväunet ovat jääneet pois jo lapsi. Välillä nukahtaa päiväunille maximissaan 30 min nukkuu, jos nukahtaa. Kotona säännöllinen vuorokausirytm.
b1521 Tunteiden säätely Kyllä on voimakkaita tunnerektioita. Lapsi tarvitsee oman hetken ja omaa aikaa kuohun ollessa käynnissä ja sen jälkeen. Lapsi reagoi kun ei saa tahtoaan läpi joko mököttämällä tai sitten huutamalla ja kirkumalla (molemmat ääripäät). Innostus menee usein hallitsemattomasti yli. Hän on kova miettimään ja pohtimaan ja odottamaan asioita innolla ja se näkyy levottomana käytöksenä useita lapsiä ja on välillä aivan mahdotonta.
b2 Aistimuksiin reagointi Lasta häiritsee liian kova meteli ja liian kovat äänet. Hän tykkää välillä pistää kuulussuojaimet korviin. Lapsi hakeutuu ahtaisiin paikkoihin ja useimmiten hänet löytää piilosta tv pöydän alta tms ahtaasta paikasta.
d160 Tarkkaavuuden kohdentaminen Mielenkiintoisiin asioihin keskittyä loistavasti. Lapsi on levoton.
d2203 Useiden tehtävien tekeminen ryhmässä Leikin haluaa usein suunnitella itse ja on valikoiva leikin ja kavereiden suhteen.
d230 Päivittäin toistuvien tehtävien tekeminen Tarvitsee asioiden tekemiseen oman aikansa.
d330 Puhuminen Lapsi käy puheterapiassa, koska ainakin r kirjain puuttuu ja puhe on siltä osin epäselvää hieman. Hän on taitava puhuja kyllä.

d415 Asennon ylläpitäminen

Kun pitäisi istua lapsi roikkuu usein pää alaspäin tai on muuten vain oudoissa asennoissa.

d510 Peseytyminen

Hiustenpesun kanssa on ongelmia, sillä lapsi pelkää veden ja saippuan valun silmiin.

d540 Pukeutuminen

Vaatteet pitää pukea tietyssä järjestyksessä ja se on järjestelmällistä.

d815 Ohjattu toiminta

keskittymisen kanssa välillä haasteita.

SUUNNITELMA

Vaihe 1 — Tuen tarpeen kuvaus

Lapsen/nuoren näkökulma: *Ei kirjattu*

Huoltajan näkökulma: *Ei kirjattu*

Ammattilaisen näkökulma: *Ei kirjattu*

Vaihe 2 — Toimintasuunnitelma

Tunnesäätely ja reaktiot (b1521, b1108)

- Laadi lapselle näkyvä stressiprofiili väreillä (vihreä=hyvä olo, keltainen=kuormitus alkaa, punainen=reaktio) ja liitä siihen 2–3 toimivaa rauhoittumiskeinoa kuten painopeitto tai hiljainen nurkka.
- Harjoittele ennakoon lyhyitä roolileikkejä, joissa lapsi oppii näyttämään taukokorttia tai sanomaan ”tarvitsen hetken” ennen kuin kuohahtaa.
- Kun reaktio alkaa, siirry heti rauhalliseen paikkaan, vähennä ärsykeitä ja sanoita lyhyesti ”näen että on vaikeaa, olen täällä” ilman neuvomista.
- Palaa tilanteeseen rauhallisena hetkenä yhdessä ja kirjaa ylös mikä laukaisi ja mikä auttoi, jotta lapsi kokee tulleen ymmärretyksi.

Uni ja vuorokausirytm (b134)

- Luo tiukka iltarutiini kuvakorttien avulla: iltapala, pesu, yövaatteet, satu, valot pois aina samaan aikaan.
- Vähennä ruutuaikaa vähintään tunti ennen nukkumaanmenoa ja tarjoa rauhoittava aistikokemus kuten painopeitto tai hiljainen loru.
- Jos nukahtaminen kestää yli 20 minuuttia, nouse rauhallisesti tekemään hiljaista puuhaa ja yritä uudelleen ilman moitteita.
- Seuraa aamuvireyttä ja pidä herätysaika samana myös viikonloppuisin, jotta rytmi vakiintuu.

Aistitoiminnot ja kuormitus (b2)

- Tarjoa lapselle omat kuulosuojaimet tai korvatulpat tilanteisiin, joissa meteli nousee, ja opeta niiden käyttö etukäteen leikin kautta.
- Luo kotiin ja päiväkotiin pieni ahtauspaikka (esim. tyynyistä tehty pesä), jossa lapsi voi vetäytyä oman tahdon mukaan ilman selittelyä.
- Testaa ja kirjaa, mitkä materiaalit ja lelut rauhoittavat (esim. hypistelylelut, painotuotteet) ja pidä ne helposti saatavilla.

- Vähennä samanaikaisia aistiärsykyitä ruokailu- ja pukemishetkissä käyttämällä himmeämpää valoa ja välttämällä voimakkaita tuoksua.

Päivittäiset taidot ja rutiinit (d230, d510, d540)

- Tee pukemisesta ja peseytymisestä kuvallinen, aina samaan järjestykseen kiinnittyvä rutiini ja harjoittele sitä rauhallisena hetkenä ilman kiirettä.
- Anna lapselle mahdollisuus vaikuttaa pieneen osaan (esim. väri tai lelu mukaan), jotta vastustus vähenee ja toimijuus kasvaa.
- Käytä ajastinta tai laulua merkitsemään, kuinka kauan toiminto kestää, ja kehu jokaista pientä onnistumista heti.
- Jos hiustenpesu pelottaa, aloita lyhyillä kaatopesuilla leikinomaisesti ja anna lapsen itse säädellä veden lämpöä ja virtausta.

Vaihe 3 — Vaikuttavuuden arviointi

Ei kirjattu